

... דף הלימוד מצייל כל יהודי מגלי החיים הסוערים
שמאיימים להכחידו ברוחניות ובגשמיות"
ר' מאיר שפירא

... דף של ספינה נודמן לי
ועל כל גל וגל נענעתי לו בראשי"
יבמות קכא

פרשת משפטים

בס"ד

קשה לך, אתה יכול

הפרשה פותחת בדינים של עבד עברי, "כי תקנה עבד עברי, שש שנים יעבוד, ובשביעית יצא לחפשי חנם, אם בגפו יבוא בגפו יצא, אם בעל אשה הוא ויצאה אשתו עמו". (כא, ב-ג). ומביא רש"י, את דברי הגמרא בקידושין (כ.) שהדין הוא, שאם כאשר האדון קונה את העבד עברי, העבד היה כבר נשוי, רבו יכול למסור לו שפחה כנענית, והילדים שיוולדו להם שייכים לאדון, אבל אם בשעה שהוא קנה את העבד עברי, הוא לא היה נשוי אז האדון לא יכול למסור לו שפחה כנענית.

שואל האור החיים הקדוש, מדוע התורה חילקה את הדין שרבו יכול למסור לו שפחה כנענית, בין אם העבד היה נשוי, או שלא היה נשוי בשעה שנמכר, הרי בכל מקרה הוולדות הם לאדון לעבדים, ולמה חילקה התורה בין המצב שבו היה העבד בשעת המכירה.

וביאר, שאם היה רבו יכול למסור לו שפחה כנענית, גם כאשר הוא לא היה נשוי בשעה שנמכר לעבד, אז כאשר היו נשלמים השש שנים של העבודה שלו, והיה מגיע זמן השחרור, שהתורה רוצה שהוא ישתחרר, ולא ישאר אצל האדון לעבד, יהיה לו מאוד קשה לצאת, משתי סיבות, א. שהוא משאיר את המשפחה ואת הילדים אצל האדון, ב. ועוד שעכשיו שהוא יוצא, הוא יהיה לבדו, בלי משפחה, שהרי אין לו אשה ובנים.

והקב"ה רוצה שהעבד יצא לחירות, ובמקרה כזה, יהיה לו קשה לצאת לחירות, אלא ירצה להישאר עוד אצל האדון, ויאמר "אהבתי את אשתי ואת בני לא אצא חפשי".

ולכן צוה הקב"ה שאם העבד נמכר בלי אשה ובנים אסור לתת לו שפחה כנענית, כיון שהקב"ה רצה שיהיה לו יותר קל לקיים את רצון השם, ולצאת לחפשי אחרי שש שנים, ולא להביא אותו לידי נסיון שיהיה לו קשה לעמוד בו.

אבל במקרה שכשהוא נמכר לעבד, כבר היה לו אשה ובנים, ורבו מוסר לו שפחה כנענית, זה לא יגרום לו שלא ירצה לצאת, שהרי גם כאשר הוא משתחרר, יהיה לו אשה ובנים, את האשה בת חורין שכבר היה נשוי לה קודם שהוא נמכר, ולא יהיה לבדו כשמשתחרר.

שהכלל הוא, שלעולם אין הקב"ה מנסה את האדם יותר מכפי כוחו, כי אין הקב"ה בא בטרטוניא עם בריותיו, ואם היה הדין שגם אם העבד נמכר לבדו יכול רבו ליתן לו שפחה כנענית, זה היה למעלה מכוחותיו, לעזוב את המשפחה, ולצאת לחירות ואז להישאר לבד בלי כלום.

...
"דף הלימוד מצייל כל יהודי מגלי החיים הסוערים
שמואיימים להכחידו ברוחניות ובגשמיות"
ר' מאיר שפירא
...

...
"דף של ספינה נודמן לי
ועל כל גל וגל נענעתי לו בראשי"
יבמות קכא
...

ולפי זה מובן גם, מה שקשה, שהרי בפרשת יתרו התורה כתבה על מעמד הר סיני, והיה מתאים שמיד אחרי שהתורה כותבת על מעמד הר סיני, התורה תתחיל בפרשיות מרוממות, כגון מצות תפילין, שזה קשר בין האדם להקב"ה, או שהתורה תתחיל במצות שבת, שזה מתנה טובה לעם ישראל מבית גזיו של הקב"ה, ולמה התורה התחילה דוקא בדינים של עבד עברי, שמדובר ביהודי שחטא ונמכר בגניבתו.

אלא התורה באה ללמד אותנו, שהקב"ה לא מביא לאדם נסיון שהוא לא יכול לעמוד בו, ונלמד מכאן, שאת כל התורה והמצוות שקיבלנו בהר סיני, האדם יכול לעמוד בהם ולקיים אותם, שאם לא היה ניתן לעמוד בהם, הקב"ה לא היה מצווה אותנו, במצוות אלו.

והיסוד הזה, זה גם בעניינים רוחניים וגם בעניינים גשמיים, ברוחניות, אם האדם רואה שהיצר הרע מתגבר עליו, להפיל אותו ולהחטיא אותו, שידע שאם יש לו כזה נסיון, יש לו גם את הכח לעמוד בנסיון, ולהלחם עם היצר הרע ולנצח אותו, שאם לא היה את הכח לזה, הקב"ה לא היה מביא לו את הנסיון הזה.

וכך זה גם בגשמיות, שאם יש לאדם קושי באיזה שהוא ענין, יש לו את הכוחות להתחזק באמונה, ולדעת שהכל מגיע מאיתו יתברך, והכל מחושב ומדויק, שאין הקב"ה מביא פורענות וייסורים על האדם, אם אין לו את הכח לעמוד בהם.

ואת היסוד הזה כותב רש"י בתהלים, (קמז, ז) על הפסוק, "משליך קרחו כפיתים", שהקב"ה משליך את הקרח, את הקור, לפי מידת הבגדים שיש לאדם לחמם את עצמו, בצינה ובכפור, אבל אם אין לאדם מלבושים להתחמם בהם, אז הקב"ה לא יביא עליו את הקרח.

וצריך לזכור את זה, כאשר יש לאדם איזה קושי, לעשות את רצון השם, שאם יש לו את הנסיון הזה, יש לו גם את הכוחות לעמוד בנסיון הזה, ולהתגבר ולהתחזק כנגד היצר הרע, ולעשות את רצון השם, וצריך לפעמים לשבת רגע ולחשוב איך יתגבר, ולדעת שיש לו את הכוחות, ושנזכה תמיד לעשות רצון השם יתברך, ולעבדו בלבב שלם.

...
"דף הלימוד מצייל כל יהודי מגלי החיים הסוערים
שמאיימים להכחידו ברוחניות ובגשמיות"
ר' מאיר שפירא
...

...
"דף של ספינה נודמון לי
ועל כל גל וגל נענעתי לו בראשי"
יבמות קכא
...

הלכות שבת

- א. **מלאכת הגוזז.** מלאכת הגזיזה היתה במשכן, בעורות של הכבשים לצורך הצמר.
- ב. הגוזז צמר מבהמה או מחיה בשבת, חייב משום גוזז, ואם תולש ביד, אם הם מתים חייב, ואם הם חיים פטור, כיון שאין הדרך לתלוש הצמר מהם כשהם חיים, כיון שזה מצער אותם, ולכן, פטור אבל אסור.
- ג. אסור בשבת לגזוז שערות מגוף האדם, והאיסור הוא בכל צורה, בין על ידי כל כלי שהוא, בין באבקה או משחה, בין ביד ובין בשיניים.
- ד. מסרק, שכאשר הוא מסתרק בו, ודאי שיתלשו שערות, אסור להשתמש בו בשבת. מסרק שאינו צפוף, ולא בטוח שיתלשו שערות כשמסתרק בו, מותר להסתרק בו בשבת, ויחד מסרק מיוחד לשבת, משום עובדין דחול.
- ה. צפרנים, אסור לקצוץ אותם בשבת, בין במספריים ובין בכל כלי, וכן אסור לכסוס צפרניים בפיו בשבת.
- ו. צפורן שהתחילה להתלש וכבר נתלשה רובה, ועדיין לא נתלשה לגמרי, אם זה מצער אותו ומכאיב לו, מותר לו לתלוש אותה ביד, אבל לא בכלי, ואם מה שנתלש אינו רוב הציפורן אסור לו להסירו אפילו ביד ואפילו אם זה מצער אותו. ויש מחמירים לאסור בכל מקרה.
- ז. קילופי עור, כמו שמצוי שיש ליד הצפורן, והוא הדין בכל מקום אחר בגוף, אסור לתלוש אותם בשבת, והאיסור הוא, בין בכלי, בין ביד, בין בשיניים.
- ח. התולש נוצה של עוף אפילו אם תולש בידו, חייב חטאת, בין אם תולש מהעוף מחיים בין תולש לאחר מיתה.
- ט. עוף מבושל, אין איסור בהסרת הנוצות ממנו, כגון מה שמצוי בקצה של הכנף, שיש שם נוצות, שכיון שהוא התבשל, יש עליו שם אוכל ולא שם עור ולכן אין בו איסור גוזז. ויש מחמירים בזה, ולכן אם יכול יסירם בשינוי.
- י. אסור לחתוך מגופו יבלת בשבת, בין ביד בכלי.

...
"דף הלימוד מצייל כל יהודי מגלי החיים הסוערים
שמואיימים להכחידו ברוחניות ובגשמיות"
ר' מאיר שפירא
...

...
"דף של ספינה נודמן לי
ועל כל גל וגל נענעתי לו בראשי"
יבמות קכא
...

י. אסור לרחוץ את גופו או את ידיו, וכן כל מקום בגוף, בדברים שהם מסירים את השערות בצורה ודאית, ואם עירב דבר שמשיר את השער בודאי, ביחד עם דברים שהם לא מסירים בודאות את השיער, אם הרוב זה מהדברים שאינם מסירים בודאות מותר לרחוץ בהם, אבל אם הרוב מהמסירים בודאות אסור לרחוץ בהם פניו וכל מקום שיער שבגופו.
יא. מותר לחכך בראשו ובזקנו, ואין צריך לחשוש שיתלשו שערות, ואם נתלשו שערות לא עבר בזה איסור כיון שאינו מתכוין לכך.

שבת שלום ומבורך

זמן הדלקת נרות שבת קודש (בית שמש): 4:54. צאת שבת: 6:09. ר"ת: 6:47.

לעילוי נשמת

צפורה בת עליה יעל עמרני ע"ה

להצלחה וברכה בכל העניינים

הראל בן מרים. ערן בן צפורה.